

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 11 stycznia 2011 r.

**Pan
prof. dr hab. Bernard Lammek
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego**

LGD-4101-024-02/2011
P/11/073

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Uniwersytecie Gdańskim („UG”). Przedmiotem kontroli była organizacja i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009 – 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 03.01.2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność UG w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień, które dotyczyły:

- braku potwierdzania realizacji zajęć na studiach podyplomowych,
- niezagwarantowania studentom praktyk w wymaganym zakresie.

1. Pozytywnie ocenia się prowadzenie studiów wyższych w specjalizacji nauczycielskiej, pomimo stwierdzonego uchybienia.

1.1. UG prowadził studia wyższe w specjalizacji nauczycielskiej zgodnie z przepisami *art. 8 ust 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym*¹, w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2011 r. Studenci studiów pierwszego stopnia na 14 kierunkach uzyskiwali przygotowanie do nauczania dwóch przedmiotów (główny i dodatkowy). Studia drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie (filologia polska) prowadzono w zakresie jednej głównej specjalności na 5 kierunkach oraz w zakresie dwóch

¹ Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.

specjalności nauczycielskich na 2 kierunkach (matematyka z informatyką i historia z wiedzą o społeczeństwie), co było zgodne ze *standardami kształcenia nauczycieli*².

1.2. Na podstawie 49 zbadanych spraw, tj. suplementów do dyplomów absolwentów roku akademickiego 2010/2011 stwierdzono, że programy studiów, jak również ich realizacja, zapewniały wymiar wszystkich kategorii zajęć edukacyjnych dla poszczególnych przedmiotów i grup przedmiotów określony w *standardach kształcenia nauczycieli* oraz w *rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki*³. Programy nauczania zakładały osiągnięcie w toku studiów znajomości języka obcego na poziomie zgodnym lub wyższym od poziomu określonego standardami kształcenia nauczycieli.

1.3. Organizacja praktyk pedagogicznych w zakresie jej dokumentowania i oceny, form aktywności i liczby godzin, była zgodna z warunkami ich realizacji określonymi w *standardach kształcenia nauczycieli (rozdział X pt. „Praktyki pedagogiczne”)*, co wykazało zbadanie dokumentacji praktyk ww. grupy absolwentów.

Uchybieniem było niezapewnienie dla 4 (8 % badanych spraw) absolwentów spełnienia warunków dotyczących organizowania praktyk w tych typach szkół, do pracy w których absolwent studiów uzyskuje kwalifikacje. Ustalono, że w ww. przypadkach (dwóch absolwentów filologii romańskiej oraz jednego filologii rosyjskiej i jednego historii), absolwenci którzy uzyskali przygotowanie do nauczania w szkołach podstawowych, zawodowych i gimnazjach nie odbyli praktyk we wszystkich wymaganych typach szkół.

Z wyjaśnienia Prodziekana ds. kształcenia studentów Wydziału Historycznego wynika, że absolwent historii odbywał praktykę pedagogiczną tylko w gimnazjum z przyczyn osobistych. Pozostali ww. absolwenci - jak wyjaśniła Prodziekan ds. studenckich Wydziału Filologicznego - odbywali praktykę tylko w liceum ogólnokształcącym, co spowodowane było, niewielką ilością szkół na terenie Trójmiasta kształcącą uczniów w zakresie tych języków i brakiem szkół podstawowych prowadzących zajęcia z języka rosyjskiego.

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie mogą uzasadniać nieprzestrzegania przez UG obowiązku zagwarantowania studentom odbywania praktyk w wymaganym zakresie.

² załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 207, poz. 2110), rozdział I pt. „Wymagania ogólne”, pkt 2 (dalej „standardy kształcenia nauczycieli”)

³ Dz. U. Nr 164, poz. 1166 ze zm.

2. Pozytywnie ocenia się kształcenia nauczycieli na studiach podyplomowych

2.1 Realizacja kształcenia nauczycieli na studiach podyplomowych przebiegała prawidłowo, tj. zgodnie ze *standardami kształcenia nauczycieli (rozdział XI)* oraz z ustalonymi programami studiów, co potwierdziło zbadanie dokumentacji 2 rodzajów studiów podyplomowych.:

- Podyplomowe Studia Pedagogiczne (studia w zakresie przygotowania pedagogicznego) zakończone w roku akademickim 2009/2010 trwały co najmniej trzy semestry, prowadzone były w wymiarze co najmniej 330 godzin, realizowane praktyki wynosiły co najmniej 150 godzin a program studiów uwzględniał przedmioty i treści programowe kształcenia nauczycielskiego,
- Podyplomowe Studia Przedsiębiorczości i Edukacji Ekonomicznej (studia podyplomowe w zakresie przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiotu) (edycja 2010/2011) obejmowały zajęcia w zakresie dydaktyki przedmiotowej, prowadzono je w wymiarze co najmniej 350 godzin i trwały trzy semestry.

3. Pozytywnie ocenia się funkcjonowanie systemu wsparcia zawodowego nauczycieli, pomimo stwierdzonego uchybienia.

Studia Podyplomowe Oligofrenopedagogika z podstawami pracy w klasie integracyjnej w roku szkolnym 2010/2011 (studia podyplomowe doskonalące dla nauczycieli) zorganizowano zgodnie z warunkami określonymi w programie tych studiów, obejmującym łącznie 350 godzin zajęć z 13 przedmiotów. Stwierdzono, że w dzienniku zajęć brak było potwierdzenia zrealizowania ogółem 45 godzin zajęć z 7 przedmiotów, co w ocenie NIK było działaniem nierzetelnym.

Wynikało to, jak wyjaśnił Kierownik studiów, z pomyłek w dzienniku zajęć oraz niepodpisania realizacji zajęć przez prowadzących lub zrealizowania zajęć w innej formie niż wykłady i ćwiczenia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zapewnienie realizacji praktyk pedagogicznych, zgodnie z wymogami obowiązującymi w *standardach kształcenia nauczycieli*,
- 2) stworzenie systemu kontroli ograniczającego ryzyko niepotwierdzania realizacji zajęć na studiach podyplomowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego

wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.